

60.002/X

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb.1. készülődés a iv. anyanyelvi konferenciára - hétfőn kezdődik a védnökség ülése

i of/fe zy pr hgy

1979. augusztus 4.

a magyar nyelv és kultúra határainkon kívüli ápolásának legfőbb irányító, segítő szerve, intézménye a négyévenként tanácskozó anyanyelvi konferencia, amely ennek a kérdésnek a legjobb elméleti és gyakorlati szakembereit tömöríti - határainkon innen és túl. a legutóbbi, sorrendben harmadik anyanyelvi konferencia 1977 augusztusában tanácskozott budapesten. két konferencia között a védnökség látja el az irányítás feladatát. figyelemmel kíséri, segíti a konferenciák határozatainak megvalósítását, dönt a felmerülő új feladatok valóra váltásának üteméről, módjáról, s tartja a kapcsolatot a - szélesebb értelemben vett - anyanyelvi mozgalom hazai és külföldi szakembereivel.

félidőnél tartunk most két konferencia között, ezért vált időszerűvé a védnökség ülése, amely hétfőn kezdődik, négy napos programmal budapesten. a tanácskozásra - amint a magyarok világszövetségénél elmondták - az európa szállóban kerül sor. a megbeszélések központi témája: a védnökség további folyamatos működésének munkaterve, és a iv. anyanyelvi konferencia előkészítése, programformálás erre a két év múlva esedékes eseményre.

/folyt.köv./

bb.1. /készülődés.....1.folyt./zy

arról is tájékozódott az mti munkatársa, hogy a rendszeresen négyévenként tartott védnökségi ülésekre nemcsak az ötven tagu - fele részben magyarokból álló - testület, hivatalos, tagjait hívják meg, hanem másokat is, akik az anyanyelvi mozgalmat támogatják. ilyenformán most több mint százan - egyetemi tanárok, pedagógusok, egyházi emberek, külföldi magyar egyesületi vezetők, írók és más szellemi alkotók - vesznek részt a tanácskozáson.

munkaértekezlet lesz ezuttal is a védnökség kibővített ülése. feladatai közé tartozik az előző konferencia óta végzett munka számbavétele, értékelése és a következő két év munkájának megtervezése. mindezzel azért van szükség, - hangsúlyozták a magyarok világszövetségében -, mert tudnunk kell, hogyan áll szerte a világban a magyar nyelv, a magyar kultúra őrzésének, ápolásának ügye, milyen intézmények s milyen mértékben, módszerrel és eredménnyel foglalkoznak vele. számunkra - s az ügy szempontjából - az is fontos, igénylik-e és milyen formában igénylik a velünk való kapcsolatot, tudják-e, akarják-e használni tankönyveinket, hogyan akarnak részt venni a magyarságtudat megőrzésében, kulturánk ápolásában, terjesztésében, a védnökségnek a lehetőség szerint minél átfogóbb képet kell szereznie a külföldön folyó magyartanítás különböző formáiról, az iskolák, tanfolyamok típusairól, az oktatás tartalmáról és módszereiről, illetőleg magának a tanulásnak az indítékairól./mti/

--

bb.4. virágzik a ciklámen a soproni hegyekben

cser/is zy hgy

1979. augusztus 4.

az esős meleg hatására a szokásosnál korábban virágzott ki az illatos ciklámen a soproni hegyekben. az alpesi hegyvidék alacsonyabb vidékeinek jellegzetes virága hazánkban elsősorban sopron környékén diszlik. az idei nyáron óriási tömegben borította el a napsütötte tisztásokat. szedése egyébként - miután védett növény - tilos. /mti/

--

- 2 -

bb.3 csatornarekonstrukciók, új szennyvízelvezetők a fővárosban

idon/zy pr hgy

1979. augusztus 4.

befejeződött a vii. kerületi holló utcai és klauzál utcai, valamint a viii. kerületi mária utcai szennyvízelvezetők felújításával - a kiskörut és a duna közötti belvárosi terület csatornarekonstrukciója. az építők jelenleg a kiskörut és a nagykörut által határolt utcákban dolgoznak. a fővárosi csatornázási műveknél elmondták: az idei program megvalósításában nincsen elmaradás, a tervezett munkákkal elkészültek. összességében több mint 21 kilométer hosszú vezetékét fektettek le - a többi között Óbudán, Zuglóban, Pesterzsébeten, Csepelen, továbbá a xi. és a xv. kerületben. a hálózatba csaknem 5.200 új lakást kapcsoltak be és 29 ezer víznyelőt hoztak rendbe. a dugulások megelőzése érdekében a csatornákat folyamatosan tisztítják: az év első felében 275 kilométer hosszú főgyűjtőt pucoltak ki, a hálózatból magasnyomású vizsugárral több mint 36 ezer köbméter iszapot préseltek ki.

az esztendő második felében a fejlesztési menetrend szerint folytatódnak az alapközművesítések. csatornaépítések lesznek Békásmegyeren, a csepeli erdősor utcában és a városközpontban, a kispesti lakótelepen, az Óbudai Lajos utcában, Újpesten, valamint a xxii. kerületi Suppán-kertben. a vállalat nagytérű, 2,5-3 méter keresztmetszetű főgyűjtőket fektet le, hogy az új házsorokkal gyarapodó városrészekben ne kelljen fölbontani az utakat, bővíteni a most épülő hálózatot. a hatalmas vasbetongyűrűket a fővárosi vízművek rocta-üzemében gyártják, amelynek fejlesztéséből a csatornázási művek is részt vállal.

jó ütemben dolgoznak az építők a dél-pesti szennyvíztisztító telep megnagyobbításán. a meglévő létesítmény kapacitását megduplázzák: itt 1981 elejétől naponta 72 ezer köbméter szennyvíz tisztítására lesz lehetőség. a dél-pesti telep bővítését a soroksári duna-ág élővizének védelme érdekében határozták el. a szakmunkások jelenleg az előülepitő-, az utóülepitő- és a levegőztetőmedencét formálják.

a fővárosban az esztendő végéig több mint egymilliárd forint értékű csatornafejlesztést valósítanak meg, amelyből természetesen a peremkerületek is részesülnek./mti/

--

- 3 -

bb 2. kórházakban, építkezéseken, gazdaságokban az
egyetemi-főiskolai építőtáborozók

1-gy/kör-igó-kov/s um pr hgy 1979. augusztus 4.

már a negyedik turnus önkéntes munkásai dolgoznak a főiskolásoknak és egyetemistáknak szervezett 16 építőtáborban: eddig 7500 egyetemista és főiskolás kapcsolódott be a nyári építőtáborozásba. a tavalyinál is többen, csaknem 20 ezren segítik nyár végéig az állami gazdaságokat és termelőszövetkezeteket a növényápolás és szüretelés munkájában. a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem hallgatói és a budapesti műszaki egyetem diákjai ezuttal egyetemi városokban töltenek két-két hetet különböző építkezéseken.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatói kilenc külföldi, köztük vologdai, szófiai, freiburgi és ostravai felsőoktatási intézményekben tanuló társaikkal együtt serénykednek a borsod megyei állami építőipari vállalatnál. besegítenek az avasi új városnegyed kőművesmunkáiba, ott vannak a miskolci huskominát szalagsorainál, s egy csoportjuk a miskolci hűtőházban is.

egerben immár 14. esztendeje fogadja a ho si minh tanárképző főiskola ifjúsági nemzetközi építőtábora a szovjetunióból, az ndk-ból, Lengyelországból, csehszlovákiából és bulgáriából érkező tanárjelölteket. jelenleg félezren dolgoznak magyar diáktársaikkal együtt. a négyhetes turnusok idejük nagy részét az eger-mátravidéki borgazdasági kombinát üzemeiben töltik: segítenek a szőlő kötözésében és a borpalackozásban. a munka végeztével a vendégek egyhetes országjáráson ismerkednek hazánk tájaival, városaink életével. a magyar diákok kéthetenként „cserélődnek”, az egri táborban, s a heves megyei állami építőipari vállalattal kötött megállapodás alapján az új lakások befejező munkáihoz nyújtanak segítő kezét takarítással, tereprendezéssel. velük együtt - az idén először - serénykednek a tanárképző főiskola újonnan felvett hallgatói is. a tábor lakói úgy „számolgatnak”, hogy augusztus 25-ig, a táborozási évad befejezéséig 300 ezer forint értékű munkát végeznek, s a kapott összeget később kirándulásokra, kulturális és más társas összejövetelek szervezésére költik.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 2. /kórházakban...1.folyt./um

különleges építőtábor működik a pécsi orvostudományi egyetemen; résztvevői ápolónőként dolgoznak a város klinikáiban, tekintettel arra, hogy az egyébként is nyomasztó nővérhány a nyári szabadságolás idején tovább nehezíti a betegellátást, az egyetem kisz bizottságának javaslatára a felsőbb évfolyamos orvostanhallgatók állnak a vakációzó ápolónők helyére. az egészségügyi szaktábor tagjai az egyetem 15 klinikáján dolgoznak egymást váltva két-kéthetes turnusokban. további 50 orvos felcserként tevékenykedik más megyei középiskolások táborokban. a pécsi tanárképző főiskola 100 hallgatója is szakmai tudását kamatoztatja; a középiskolások társadalmi munkabrigádjainak építőtáboráiban látják el a táborvezető vagy a nevelési felelős tisztét. vannak pécsi egyetemisták és főiskolások, akik szakmán kívül, vagyis az iparban és a mezőgazdaságban vállalnak nyári munkát. a szigetvári konzervgyárban például augusztus elejétől a pécsi zémművészeti főiskolások segédkeznek a nagyüzemi befőttkészítésben. az ország legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságában, a bolyi mezőgazdasági kombinátban több mint másfélszáz egyetemi, főiskolai hallgató cimerezte az elmúlt hetekben a hibridkukoricát, s munkájukban finn, lengyel és ndk-beli segítőtársakra is találtak. viszonzásul magyar fiatalok utaztak a külföldi építőtáborokba, így például a pécsi tudományegyetem 30 hallgatója jutott el a híres ndk-beli üdülőhelyre, stralsund vendéglátó egységeibe, míg a pécsi tanárképző főiskola 45 diákja a berlini sörgyárban dolgozik.

a leendő diplomások leleményességére, aktivitására épülnek az ugynevezett szakosított építőtáborok: ezen a nyáron már ötödik alkalommal vállalta hazánk nyolc egyeteme és főiskolája, hogy speciális ismeretekkel gazdagítja a középiskolások diákokat a táborozás idején. összesen hazánk 14 táborhelyén 42 turnusban, mintegy 6000 gimnazistának és szakközépiskolásoknak nyílik lehetősége arra, hogy munka után két hétre bepillantson a festészet, a szobrászat vagy az irodalom berkeibe. a dánszentmiklósi micsurin termelőszövetkezet budapesti erzsébetvárosi és xv. kerületi fiatalokat fogad kukorica cimerezésre: a marx károly közgazdaságtudományi egyetem politikai képzési vitakörének tagjai augusztusban időszzerű politikai témákról folytatnak velük eszmecserét. az elte közművelődési bizottsága a nagykörösön építőtáborozó diáksereget vette pártfogásába: amikor leteszik a számat, fafaragó szakkör és néprajzgyűjtés várja őket. augusztus 12-től a kiskunhalasi állami gazdaság tajói kerületében dolgozó ötödik építőtábori turnus az esztétika szerepével, a népművészet és a giccs kapcsolatával, a néphagyományok, a természet és a társadalom összefüggéseivel és más érdekes művészeti ismerettel gazdagodik. /mti/

- 5 -

bb. 5. szinesedik a szekszárdi kadarka ...

blb ká ch hgy

1979. augusztus 4.

tolna megye összesen több mint nyolcezer hektárnyi szőlőskertjében a szokásosnál korábban zsendül a termés. szinte teljesen megszinesedett az oportó, erősen tarkul a kékfrankos és a védettebb naposabb dombhajlatokban helyenként szinesednek a későbbi érésű kadarka fürtjei is.

annak ellenére, hogy az utóbbi évtized legkeményebb telefagykárokat is okozott, főleg a sikvidéki szőlőkben, szakszerű tápanyaggazdálkodással és növényvédelemmel, - a hosszan tartó száraz meleg időjárás „segítségével”, - ellensúlyozták a kiesést. gyorsan és erőteljesen növekedtek a fürtök a híres szekszárdi borvidéken, csakugy mint simontornya, paks és tamási környékén. a kedvező időjárás folytán a minőség is jobbnak ígérkezik a tavalyinál.

előreláthatólag augusztus végén megkezdődhet a korai érésű borszőlők szürete szekszárd környékén. erre már készülnek. a szekszárdi állami gazdaság a termés felvásárlója szőlőszállító tartályokkal és konténerekkel látja el a termelőket. felujtják az átvétel és a feldolgozás gépi berendezéseit is.

-.-

bb. 6. felujtják a szombathelyi savaria muzeumot

lér./is ch hgy

1979. augusztus 4.

felujtják a több mint hetvenesztendős szombathelyi savaria muzeumot. már kicserélték az első és a második szint elavult salakbeton födémét, új válaszfalakat huztak, és szigeteléseket végeztek. a felujtást a tervek szerint a jövő év közepére fejezik be. az épületbe izotópos érzékelőkből álló biztonsági rendszert is felszerelnek, tűz és betörés elleni védelemül. korszerű kiállítási, közművelődési, kutató egységeket hoznak létre. újjáalakítják az állandó kiállítást, és klubot nyitnak, ahol vetítések, előadásokat és iskolai órákat is tartanak. megfelelő műhelyeket kapnak a preparátorok, a restaurátorok és a főtűsok a felujtásra mintegy 15 millió forintot költenek./mti/

-.-

- 6 -

bb.7. teljes erővel működnek az öntözőtelepek

i jf/tr sc zsu hgy

1979. augusztus 4.

országszerte nagy erővel működnek az öntözőtelepek. a mezőgazdasági üzemekben minden lehetséges eszközzel igyekeznek pótolni a növényállomány hatalmas vízvesztését. a 30-35 fokos hőmérséklet olyan erősen igénybeveszi a növényeket, hogy zavartalan anyagcseréjüket csakis mesterséges vizutánpótlással lehet fenntartani.

dunai sándor, az agrometeorológiai szolgálat vezetője az mti munkatársának elmondotta, hogy a növények a nagy melegben képtelenek felvenni az életműködésükhöz szükséges nedvesség teljes mennyiségét, annak jelenleg csak mintegy harmadával rendelkeznek, de még így is óriási vízmennyiségek párolognak el. azokon a területeken, ahol öntözték a talajt és így a föld vízháztartása, továbbá a növények vízfelvétele normális, ott hektáronként naponta 60 köbméter vizet szippant fel a természet. jelenleg ennek az értéknek csak mintegy harmada „távozik”, el. mindez azt jelenti, hogy naponta kellene esőket kapni a talajnak ahhoz, hogy zavartalan legyen a vegetáció.

az agrometeorológusok az idén nyáron érdekes jelenséget figyeltek meg. két évvel ezelőtt is volt aszály, akkor június-júliusban alig volt eső. ezt megelőzően májusban viszont bőséges vízellátás idején „elkényelmesedtek”, a szokásosnál kisebb gyökérzetet neveltek. ily módon a nyári aszály felkészületlenül érte őket.

az idén fordítva történt: májusban kevés volt az eső, s így a fiatal, gyenge növények „megtanultak küzdeni”, a talaj mélyebb rétegei felé „nyomták le”, gyökérzetüket, s így a jelenlegi nyári szárazságban valamivel könnyebben viselik el a nedvesség hiányt. a talaj mélyebb rétegeiből ugyanis erőteljes, izmos gyökérzetükön át folyamatosan veszik fel a nedvességet. természetesen ennek a „szivattyúzásnak”, ára van; a növények energiát veszítenek, és vízellátásuk sem olyan tökéletes, mint az esősebb időszakban. mindez indokolja a gazdaságok nagyerejű öntözőtevékenységét, a szivattyutelepek éjjel-nappali járatását./mti/

-.-

07.45/zsu

-7-

li 8.15

bb.8. színes téglák barcsról

gom/is zsu hgy

1979. augusztus 4.

a megszokott fehérek mellett ujabban színes téglákat is készítenek baracson, a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalat mészhomok téglagyárában: kétfajta sárgát és vörösét, továbbá kéket és zöldet. ezek a téglák - eredeti és pattintott formában - kitűnően alkalmazhatók nemcsak épületbelső, térelválasztók építésénél, hanem a házak külső burkolásánál is. az új terméket a budapesti őszi vásáron mutatják be, és ha elegendő megrendelést kapnak, megkezdik a tömeggyártást is./mti/

--

bb.9. új nagycsarnok a makói gumigyárban

dob/is zsu hgy

1979. augusztus 4.

új nagycsarnok épült a taurus gumipari vállalat néhány éve létesült makói gyárában, s megkezdődött a termelés a jó részt a szegedi gumigyárból odatelepített gépeken. a nagy teljesítményű vulkanizáló gépekkel és egyéb berendezésekkel első sorban gépkocsikhoz, motorokhoz gyártanak nélkülözhetetlen gumialkatrészeket, tömítőlemezeket, precíziós gumiszerveléneket, kocsiszőnyegeket. a dolgozók nagyrészt is szegeden képezték ki. a csongrád megyei tanács a nagycsarnok létrehozását huszonkét millió forintos kölcsőnnel segítette./mti/

--

bb.10. ötszáz kilométer távvezeték ellenőrzés - elkészült a gellénházi diszpécser-központ

tóa/is zsu hgy

1979. augusztus 4.

elkészült a zala megyei gellénházán az a diszpécserrendszer, amely mintegy félezer kilométer hosszúságú olaj- és gázvezeték működését ellenőrzi. hozzá tartozik több gázátadó és szivattyúállomás, valamint fejtőállomás. ez a rendszer ellenőrzi majd az adria kőolajvezeték hazai szakaszának működését is./mti/

--

07.55/zsu

-8-

li 8.10

bb.11. új sertéstartó épületek - csökkenthetők az építési költségek

kör/is zsu hgy

1979. augusztus 4.

új sertéstartó épületek és telepek terveit készítették el a mezőgazdasági tervező és beruházási vállalat borsod megyei kirendeltségén. a már meglévő mezőpanel-épületeknél szerzett tapasztalatokat figyelembevéve alakították ki az új terveket. a főleges helyiségek elhagyásával csökkentették például a hizlaló épületek alapterületét. olyan ólakat alakítottak ki, amelyekben az eddigi tíz helyett ötven sertést tudnak egyszerre hizlalni. így a építkezések költségei lényegesen csökkennek.

a mezőber borsodi kirendeltségének tervei alapján épül - többek között - törökszentmiklóson egy évi több mint tízenkétézer sertést hizlaló telep. a számítások szerint az eredeti beruházási költséget itt mintegy tízennyolcmillió forinttal tudják csökkenteni. a szolnoki lenin tsz-nél, ahol évente mintegy nyolcezer sertést hizlalnak, az új rendszer alkalmazásával a beruházási megtakarítás megközelíti a tízmillióforintot./mti/

--

bb.12. gépkocsivizsgáztatás - vizsga nélkül

- megvesztegetett vizsgabiztost ítélte el a bíróság

ráb/is zsu hgy

1979. augusztus 4.

hivatali kötelességszegésért, jogtalan előny elfogadásáért és más bűncselekményekért ítélte el a tatabányai városi bíróság szabián gábor tatabányai lakost, a kpm komárom megyei autófelügyeletének műszaki vizsgabiztosát. a bűncselekménynek még tíz vádlottja van, többnyire gépkocsiszerelők, illetve autótulajdonosok, akik szabiának kisebb-nagyobb összegeket adtak azért, hogy a kötelező műszaki vizsgán szabálytalanul érvényesítse gépkocsijuk forgalmi engedélyét. szabián hét személygépkocsit engedett át a vizsgán az előírások súlyos megszegésével: segédvizsgabiztosok jelenléte nélkül egymaga szemlélte meg a kocsikat és érvényesítette a forgalmi engedélyt.

/folyt.köv./

08.00/zsu

-9-

li 8.10

bb.12./gépkocsivizsgáztatás ... folyt./zsu

többnyire „kiszállt”, az autószerelők műhelyébe, vagy a kocsi-tulajdonosok lakására, ahol ellenszolgáltatás fejében került az érvényesítést jelentő pecsét a kocsi forgalmi engedélyébe. az egyik autószerelő például 10.000 forintot adott kölcsön szabá-
biánnak, majd amikor az általa felkészített kocsik „átmentek”, a vizsgán, a kölcsönnek csak a felét kérte vissza szabiantól. többnyire már régi, alaposabb javításra szoruló személyautók forgalmi engedélyét ujították meg így, s az autószerelőknek egy-
szerűbb volt néhány ezer forintot a pecsétre szánni, mint alkat-
részekre, javításokra. a vizsgabiztosnak átadott pénz jól megtérült a szerelőknek, hiszen annak többszörösét kérték a kocsik felkészítéséért, megbízóiktól, a kocsi-tulajdonosoktól.

a tatabányai városi bíróság szabán gábort másfél évi szabadságvesztésre ítélte, két évre eltiltotta a közügyektől, és 11.500 forint elkobzást pótló érték megfizetésére kötelezte. a vesztegetőkre 4.000-tól 10.000 forintig terjedő pénzbüntetést szabott ki a bíróság. az ítéletek egy kivételével - jogerősek.
/mti/

-. -

bb.13. halálos áramütés

mm/zsu di

1979. augusztus 4.

a fővárosi tanács xiii. kerület róbert károly körut 82-84 szám alatti kórházának villanyszerelő műhelyében halálos áramütés érte kohári károly 29 éves villanyszerelő budapesti la-
kost. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szak-
értő bevonásával vizsgálatot indított. /mti/

-. -

bb.14. változások a villamosforgalomban

mm/zsu di

1979. augusztus 4.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy felsővezeték és vágányépítési munkálatok miatt villamos viteldijjal autóbu-
szokat közlekedtet: augusztus 6-án, 7-én, 8-án, 9-én és 10-én reggel 8 órától 14 óráig a 41-es villamos helyett budafok for-
galmi telep és kelenvölgy megálló között.

/folyt.köv./

10.00/zsu

10. 21
10. 10

-10-

bb.14./váltások a villamosforgalomban ... folyt./zsu

az augusztus 6-ról 7-re, illetve 9-ről 10-re virradó éjjel 0.45 órától reggel 4.10 óráig az 55-ös éjszakai villamos helyett újpest forgalmi telep és rákospalota végállomás kö-
zött, valamint a váci ut-árpád ut kereszteződés és a marx téri végállomás között; az augusztus 6-ról 7-re virradó éjjel 1 órától reggel 4 óráig az 50-es éjszakai villamos helyett kispest villanytelep és nagyvárad tér végállomás között.

augusztus 6-tól 10-ig és 13-tól 17-ig reggel 7.20 órától 14 óráig szerelési munkálatok miatt a békásmegyeri szerelvények nem közlekednek. a szentendre és batthyány tér közötti szerelvényeket 20 percenként indítják. augusztus 6-án üzemkezdettől az 56-os villamosokat a vágányépítési munkák részleges befejeztével ismét moszkva tér-hüvösvölgy végállomás között közlekedtetik.

a forgalomkorlátozásokból eredő változásokért az utazóközönség szives türelmét és megértését kéri. /mti/

-. -

bb.15. elhunyt basch endréné

mm/zsu di

1979. augusztus 4.

basch endréné /anna mária/ a szocialista hazáért érdem-
rend, valamint több magyar és külföldi magas kitüntetés tulaj-
donosa, a spanyolországban harcoló nemzetközi brigádok és a belga ellenállási mozgalom részvevője, aki 1926 óta volt a párt tagja, 86 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuz-
tatása augusztus 9-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp ii. kerületi bizottsága
a magyar partizán szövetség

/mti/

-. -

10.10/zsu

10. 45

-11-

bb.16. elutazott az iraki közigazdász küldöttség

k sb/mm zsu di

1979. augusztus 4.

muhamad jasem hammadinak, az iraki árhivatal vezérigazgatójának vezetésével szombaton elutazott budapestről az iraki közigazdász küldöttség. a delegáció csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének meghívására csaknem egy hónapot töltött Magyarországon. a magyar árrendszert, az árellenőrzést tanulmányozta, és eszmecserét folytatott a két országot érintő időszerű árpolitikai kérdésekről. /mti/

-. -

bb.17. atom- és hidrogénbomba elleni világkonferencia

mm/pr zsu di

1979. augusztus 4.

az országos béketanács képviselőjében szombaton Japánba utazott réti ervin, az országos béketanács elnökségének tagja. augusztus 5-12 között Tokióban, Hirosimában és Nagaszakiban részt vesz az 1979. évi atom- és hidrogénbomba elleni világkonferencia rendezvényein, s megbeszéléseket folytat a Japán Békemozgalom képviselőivel a magyar és Japán Békemozgalom kapcsolatainak továbbfejlesztéséről. /mti/

-. -

bb.18. trópusi vihar Debrecen fölött

szü/zsu di

1979. augusztus 4.

szombatra virradóra valamivel éjfél után, páratlan hevesességű szinte trópusi vihar söpört végig Debrecen fölött. a pusztító erejű orkán robbanásszerűen tört be. rövid idő alatt több mint 30 milliméter csapadék hullott. az esővel együtt nagytömegű, helyenként galambtojás nagyságú jég zúdult le. az elemi csapás nyomában az uttestet vastagon borították a le-tört gallyak, a parkokban és a nagyerdőn elpusztultak a most nyíló virágok. a város központjában sok ablak betört, a kis-kertekben pedig elsősorban a szőlőkben súlyos károk keletkeztek. a debreceni tüzoltókat három helyre mozgósították: két kidőlt fát kellett eltávolítani épületekről, az abc-áruház pincéjéből pedig a vizet szivattyúzták. károkat okozott a vihar, illetve a nagy eső a postai vonalakban is, a Széchenyi utcai részen 140 telefonállomás elnémult, de már szombaton korán reggel hozzá-kezdtek a kijavításukhoz. a Debrecen környéki mezőgazdasági nagy-üzemekben csak nagy mennyiségű csapadék hullott, a jégverés szeren-csére elmaradt. /mti/

-. -

10.55/zsu

-12-

Li M. 10

bb.19. kommunista szombat Dunaujvárosban

zsi/zsu di

1979. augusztus 4.

tizezren dolgoztak Dunaujváros üzemében és a város gyermekintézményeiben az idei második kommunista szombaton. ezzel megközelítette a 30 ezret azoknak a száma, akik idén felajánlották egynapi bérüket a Kohászváros gyermekintézményének fejlesztésére. a vállalatok eddig 1,5 millió forintot utaltak át a tanács óvodaépítési számlájára. a pénzügyi segítségen kívül többezren közvetlenül is részt vettek a bölcsődék, óvodák nyári felújításában. /mti/

-. -

bb.20. politikai ifjúsági találkozó Szeliden

lász/zsu di

1979. augusztus 4.

az idén is az „antiimperialista szolidaritás béke-és barátság” jegyében rendezik meg a szelidi politikai ifjúsági találkozót. a kétnapos ifjúsági seregszemle szombaton a járási, városi, községi, valamint üzemi kish. bizottságok titkárainak tanácskozással kezdődött. a résztvevők a fiatalok hazafias, honvédelmi nevelésének további tennivalóiról váltottak szót. ezután sportvetélkedő, honvédelmi verseny, illetve a tóparti szabadtéri színpadon műsor következett.

vasárnap nagygyűléssel folytatódik az ifjúsági találkozó. pol. beat műsor hangzik el, majd az mhsz légiparádéjára, és bemutatójára kerül sor a több mint 15 ezer fiatal szórakoztatására alkalmas táncpályán a szelidi tó partján, és fellép a rajkó zenekar is. /mti/

-. -

bb.21. elhunyt rugáber ferencné

mm/zsu di

1979. augusztus 4.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, és rugáber ferenc, a munkásmozgalom régi harcosa. temetésük augusztus 5-én 14.15 órakor lesz a kispesti temetőben.

az mszmp iii. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

11.00/zsu

-13-

Li M. 10

bb.22. átadták az országos faragópályázat díjait

gom/zsu di

1979. augusztus 4.

szombaton a boglárlellei művelődési házban átadták az id. kapoli Antal országos faragópályázat díjait.

a 8000 forintos fődíjat és a wéber klára készítette kapoli emlékérmet horváth béla budapesti népi iparművész érdemelte ki, hagyományos, olmozó eljárással diszitett kerek ékszerládikájával, amelyben négydarabos női ékszerkészletet helyezett el.

a hatezer forintos első díjat kapott a mernyeszentmiklósi Kovács József, a népművészet mestere díszdobozáért és Erdélyi Tibor budapesti népi iparművész három csanakjáért. ezenkívül három faragó munkáját jutalmazták második, kettőt pedig harmadik díjjal, négyen pedig munkajutalmat kaptak.

a magas művészi foku népművészeti tárgyak, használati eszközök és népi butorok készítésére meghirdetett pályázatra, amelynek díjait nagy László, a népi iparművészeti tanács elnöke adta át, 153 pályázótól 594 pályamunka érkezett.

a díjak átadásával egyidőben kiállítást nyitottak az országos pályázatra beküldött 106 legszebb munkából. /mti/

-.-

bb.23. balesetek az utakon és fürdés közben

pest megyében halásztelek belterületén a vezetői engedéllyel nem rendelkező juhász Józsefné, 31 éves kocsikísérő, szigetszentmiklósi lakos tehergépkocsival elütötte az uttest szélén álló igaz Ágnes 12 éves tanuló budapesti lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

/folyt.köv./

11.15/zsu

-14-

Li 11.15

bb.23./balesetek ... folyt./zsu

a vizsgálat eddigi adatai szerint a teherautó vezetője Szabó László, 21 éves gépkocsivezető, szigetszentmiklósi lakos szabálytalanul átadta a vezetést Juhásznénak. a rendőrség Szabó László vezetői engedélyét bevonta és tovább folytatja a vizsgálatot.

mosonmagyaróvár külterületén Lackner János 48 éves, János-somorjai lakos motorkerékpárjával előzés közben a vele szemben haladó személygépkocsinak ütközött, majd az árokba hajtván egy fának ütközött. a baleset következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat adatai szerint a motoros szabálytalanul előzött.

bács megyében Jászszentlászló belterületén Kis Lajos 20 éves gépszerelő, helyi lakos motorkerékpárjával az uttest jobb oldalán álló ifa tehergépkocsinak ütközött és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

zala megyében hádt község belterületén Varga Sándor 24 éves gépkocsivezető, budafai lakos tehergépkocsival elütötte az uttest szélén kerékpárját toló Horváth Tibor 23 éves lakatos, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. Varga Sándort a rendőrség őrizetbe vette és a baleset vizsgálatát folytatja.

vas megyében Gérce község külterületén Péter József 33 éves kőfaragó, osztrák állampolgár gumpoldskircheneri lakos személygépkocsijával előzés közben hirtelen fékezésre kényszerítette a vele szemben haladó személygépkocsit. ez balra sodródott, összeütközött egy vele szemben szabályosan haladó személygépkocsival, amely az út menti vízesárokba borult. Péter József pedig nekiütközött a hirtelen fékezés miatt az uttesten keresztben álló személygépkocsinak. a baleset következtében a vétlen személygépkocsi vezetője, Virágh Imre Gábor 22 éves egyetemi hallgató, Kisunyomi lakos és utasa Farkas Márta 22 éves egyetemi hallgató, Jánosházai lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. két személy könnyen sérült. Péter Józsefet a rendőrség őrizetbe vette és folytatja a baleset vizsgálatát.

/folyt.köv./
11.30/zsu

-15-

Li 11.30

bb.23./balesetek ... 2. folyt./zsu

debrecen belterületén egy barkas gépkocsi elütötte vincze jennőné 82 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat adatai szerint az idős asszony piros jelzésben szabálytalanul és figyelmetlenül lépett az uttestre a gépkocsi elé.

szarvason a holt-körösben kijelölt strandon brachna györgy 13 éves tanuló, helyi lakos fürdés közben leesett a gumimatracról és a vízbe fulladt. a vizsgálatot megkezdték.

heves megyében a lőrinci strandfürdőben vízbe fulladt kovács bálint 13 éves ecsédi lakos. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

/mti/

.-.

bb.24. újabb felajánlások a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyben

sl/zsu di

1979. augusztus 4.

újabb vállalati és szövetkezeti kollektívák határozták el, hogy a kongresszusi és felszabadulási munkaversenybe bekapcsolódva növelik a termelés hatékonyságát, javítják a technológiai fegyelmet, jobban kihasználják a munkaidőt, határozottan fellépnek a lazaságok, a pazarló gazdálkodás ellen.

a medicor művek dolgozói egyebek között azt vállalták, hogy fokozott erőfeszítéseket tesznek a gazdaságos export bővítésére. a tőkés országokban az idén a tervezettnél legalább egymillió dollárral nagyobb bevételt akarnak elérni, majd eredményeiket tovább növelve 1980. március 31-ig az egész ötéves időszakra tervezett tőkésexportjukat lebonyolítják, 1980 végéig pedig azt 30 százalékkal túlteljesítik. mindezt oly módon, hogy a tőkés országokból származó importtal észszerűen takarékoskodnak és már az idén félmillió dollár kiadástól mentesítik a népgazdaságot. mind az export növelését, mind az import mérséklését számottevően segítik a hazai találmányok, amelyeket fokozott mértékben hasznosítanak. a feltalálók munkássága nyomán az idén legalább 50 millió forint gazdasági eredménnyel számolnak.

/folyt.köv./

11.45/zsu

-16-

Li M. 55

bb.24./újabb felajánlások ... folyt./zsu

a vállalat az interkozmosz program keretében, az űrrepülés orvosbiológiai kutatásaihoz kidolgozott műszereinek korszerű megoldásait fokozatosan a földi műszertechikában is alkalmazni kezdi. ezzel lehetővé teszi, hogy a földi betegeket vizsgáló orvosok is felhasználhassák például azoknak az új műszaki megoldásoknak az előnyeit, amelyek eddig csak az űregészségügyben használatos táskadiagnosztikai készülékeket jellemezték.

a tiszai cipőgyár brigádjai fokozottan ki akarják használni az ötödik ötéves tervidőszakban megvalósult rekonstrukcióknálta lehetőségeket. a munkahelyeken egész sor korszerűsítési, észszerűsítési megoldást kezdeményeztek, ezeket összegezve úgy találták, hogy számottevően bővíthetik év eleji felajánlásaikat. ennek megfelelően 9 százalékkal növelik a termelékenységet, 7,3 millió helyett, 12 millió forint értékű tőkés importból származó anyagot takarítanak meg. a rekonstrukció során létrehozott kapacitásokat észszerűbben, a termékszerkezet korszerűsítésére használják fel. gondoskodnak arról, hogy a hazai piacokra is az eddigieknél választékosabb, minőségű felnőt- és gyermekcipő kerüljön.

Jobb

a budamobil budapesti járműszövetkezet tagsága úgy határozott, hogy az idén a tervezettnél 15 millió forinttal több gazdaságos exportterméket, illetőleg tőkésimport pótló árut állít elő, mégpedig a tervezettnél kisebb létszámmal. ezt a törekvésüket a következő években is folytatják. olyan speciális tehergépkocsik tervezését és gyártását kezdik meg, amelyeket jelenleg külföldről vásárolnak. így jövőre 40 millió forint értékű deviza kiadásától mentesítik az országot. ezenkívül különféle műszaki és szervezési intézkedésekkel az idén 4 millió forinttal csökkentik az önköltségét, ebből 1 millió forint az energiamegtakarítás.

a papiripari vállalat brigádjai felajánlották, hogy a most érkező új berendezéseket a lehető leggyorsabban üzembe helyezik és a lehető legteljesebben kihasználják. a gazdaságos export bővítésével is számolnak, elhatározták, hogy mintegy 75 millió forinttal teljesítik túl idei exporttervüket. az anyagtakarékosság, a hulladék csökkentése, a cellulóz észszerű felhasználásával pedig 80 millió forint többlet-nyereséghez jutnak.

/folyt.köv./

11.55/zsu

-17-

Li M. P

bb.24./ujabb felajánlások ... 2.folyt./zsu

a máv ferencvárosi csomópont vasutasai gondoskodnak arról, hogy a vagonok minél kevesebbet álljanak feleslegesen, minél gyorsabb legyen a szállítás. ehhez új szervezési intézkedéseket dolgoztak ki és elhatározták, hogy szorosabb kapcsolatokat építenek ki a legnagyobb fuvaroztató vállalatok szocialista brigádjaival. a szerelvények gondosabb összeállításával legalább 20 tonnával növelik egy-egy mozdony terhelését, s így jelentős energiamennyiséget takarítanak meg. a csomópont egész területén olyan helyzetet teremtenek, hogy a forgalom gyorsuljon, a munka gazdaságosabbá és biztonságosabbá váljék. gyorsítják a mozdonyok karbantartási munkáit, s így a vontatógépek rövidebb idő alatt kerülnek vissza a forgalomba.

a hajdu-bihar megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat dolgozói tovább javítják az ellátást. szigorúan ügyelnek arra, hogy nyitástól zárásig valamennyi boltban lehessen kapni kenyeret, tejet, tejterméket, baromfit, hentesárut. mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemekkel, kisárutermelőkkel szerződéseket kötnek, ezzel bővítik és még biztonságosabbá teszik zöldség-gyümölcs beszerzési forrásaikat. újabb boltokban teszik lehetővé a vásárlóknak, hogy tejet helyben fogyaszthassanak és újabb öt általános iskolában vezetik be az iskolatej árusítását.

a vállalat fokozza az áruk minőségének és árának ellenőrzését, gondoskodik arról, hogy a vevőket sehol ne károsíthassák meg.

a taurus gumiipari vállalat brigádjai felajánlották, hogy a vállalat 1978. évi 27 millió dolláros exportját 1980-ra megduplázzák. az export növekményt kizárólag korszerű új termékekből biztosítják. ennek érdekében vállalták, hogy létszám-bővítés nélkül, új technológiákkal, műszaki fejlesztéssel, újításokkal, a szervezés korszerűsítésével növelik a munka termelékenységét és megteremtik a korszerű gyártás feltételeit. évente 80 millió forint értékű anyagot megtakarítanak, az energiaköltségeket pedig 10 százalékkal csökkentik.

/folyt.köv./

12.00/zsu

-18-

L. 12.11

bb.24./ujabb felajánlások ... 3. folyt./zsu

az orosházi állami gazdaság dolgozói programot dolgoztak ki az aszály- okozta károk pótlására. a zöldborsóter-
mésben keletkezett veszteséget 150 hektár másodvetéssel egyen-
lítik ki. az állattenyésztők tejtermelési tervüket 2 százalékkal túlteljesítik, helyesebb takarmánygazdálkodással csökkentik az importból származó fehérjék arányát, 3 százalékkal mérséklik az abrakfelhasználást, javítják a marha és a sertéshus minőségét, zöldségtakarmány- liszt előállításával növelik bevételeiket. takarékoskodnak az energiával is. a zöldségtakarmány- liszt szárításánál gázenergia mennyiségét 2,7, a villamosenergiáét 5 százalékkal, a kukorica szárításához használt gázenergiáét pedig 3 százalékkal csökkentik, s a szállításnál pedig előnyben részesítik a dizelüzemű járműveket. /mti/

felhasznált

-.-

bb.25. ikarus autóbuszok törökországnak - aláírták a szállítási szerződést

t sb/mm zsu di

1979. augusztus 4.

először szállítunk nagy tételben magyar autóbuszokat törökországnak. a 35 millió dollár értékű megrendelésről szombaton kötötték meg a szerződést, amelyet toldi józsef, az ikarus vezérigazgatója, és ardó pál, a megüret vezérigazgatóhelyettese, valamint suat kumbasar, az isztambuli városi közlekedési vállalat vezérigazgatója írt alá. a megállapodás szerint jövő év első negyedének végéig az ikarus 260-as városi és 280-as típusú csuklós autóbuszaiból összesen 550-et szállítanak isztambulba, ankarába és más török nagyvárosba. az üzletkötést lebonyolító török küldöttséget aytekin kotil, isztambul főpolgármestere vezette, akit fogadott szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke.

innen felhasználható 14 órától!

a szerződés aláírását követően a török küldöttség el-
utazott budapestre. /mti/

-.-

12.15/zsu

-19-

L. 12.20

bb.26. öntözés éjjel-nappal - már a fűszer és gyógynövények termelését aratják baranyában

lér/tóa-igó-tób-lász-ká-mné zsu di

1979. augusztus 4.

gyakorlatilag véget ért a kalászosok betakarítása az országban, a hét végén csupán a rendkívül mostoha időjárás nyugat-dunántúlon és borsodban arattak még a kombájnok. az utolsó hektárokról kerül le a buza és a tavaszi árpa.

vas megyében a hét végére a búzának 97, a tavaszi árpának 85 százalékat sikerült levágni, rendkívül nehéz körülmények között. az aratás kezdete óta szinte alig volt olyan nap, amikor zavartalanul dolgozhattak a gabonaföldeken. a ,,menetrendszerűn,, érkező eső miatt a kombájnok csak néhány órát üzemeltek naponta, s a sok csapadék földre terítette a gabonát. jellemző, hogy az őségi tájegységen júliusban 175 milliméter csapadék hullott, ami jóval meghaladja a sokévi átlagot, emiatt igen magas a gabona nedvességtartalma, a szárítók mindenütt nyujtott, illetve több műszakban üzemelnek. általában párszáz hektárnyi kenyérgabona van még lábon, amit egy-két napon belül betakarítanak. optimális időjárás esetén 10-12 munkanap elegendő lett volna a kalászosok aratásához, az idén azonban éppen egy hónapig tart ez a munka.

a mecsek vidékén a kalászosok betakarítása után megkezdtek a fűszer- és gyógynövények aratását. e különleges növényeket mintegy 400 hektáron termelték az idén a baranyai gazdaságok. a hét végén több tucat kombájn aratta-csépelte a koriandert, a mustárt, a köményt. termésüket részben a konzervipar, részben a gyógyszeripar használja fel, de sok kerül belőlük bolti árusításra is. a baranyai gabonátáblákon eközben végéhez közelednek a gabonaaratás járulékos munkái, a 65 000 hektárnyi kalászos terület 90 százalékan összegyűjtötték már a szalmát és háromnegyed részén meg is forgatták a földet a traktorok. a nagy állattartó gazdaságok befejezték a másodvetéseket, s az 1000 hektárral felemelt vetési tervüket is túlteljesítették. összesen 9.500 hektáron került földbe a rövid tenyészidejű kukorica és napraforgó, valamint az egyéb takarmánynövény. ez két és félszerese a más években ilyen módon hasznosított tarlók területének.

/folyt.köv./

12.45/zsu

-20-

bb.26./öntözés éjjel-nappal ... folyt./zsu

csongrádban is jó ütemben haladnak a betakarítást követő járulékos munkák. a learatott területnek több mint 90 százalékan már kazlakba hordták a szénát és a tarlók 75 százalékan forgatták meg a talajt. a kedvezőtlen időjárás okozta kiesések pótlására az eredetileg 8000 hektár másodvetést túlteljesítették: 9.400 hektárt hasznosítanak másodsorra. a gazdaságok arra törekednek, ahol lehetőség van rá, öntözéssel gyorsítsák a kelő, zöldellő növények fejlődését. egyre több gazdaságban szerveznek éjszakai öntözési műszakot. ez többletmunkát és költséget igényel, de a befektetés sokszorosan megtérül. éjszaka ugyanis minimális a párolgás, így a rekkenő nappali hőségtől jobban meg tudják védeni a növényállományt.

bács-kiskun megye dunamenti tájain is éjjel-nappal dolgoznak az öntözőberendezések. a szabadszállási leninteszántóföldjén 16 önjáró berendezés szórja a mesterséges esőt a takarmányfélékre. a hertai közös gazdaságok a kukoricát öntözik, a hosszúhegyi állami gazdaságban pedig a szőlőt és a gyümölcsöt ,,itatják,, a kánikulában egyébként jól érzi magát a homoki szőlő: színesednek, édesednek, telnek a szemek. augusztus végén sokhelyütt megkezdődhet az előszüret./mti/

..

bb.27. időjárásjelentés

ra ká

1979. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. augusztus 4-én, szombaton 13.00 órakor:

a meleg lassan keleten is mérséklődik.

kontinensünk északnyugati vidékeire továbbra is nagy sebességgel áramlanak az atlanti-óceán térségéből származó váltakozó hőmérsékletű és nedvességtartalmu léghullámok. hatásukra változóan, augusztus elejéhez képest szokatlanul hűvös az idő. a hőmérséklet csúcserőke például a skandináv-félszigeten helyenként 6-10 fokkal marad el a legutóbbi évek átlagától. délkelet-európában ugyanakkor még mindig igen meleg, nyári az időjárás. a balkán-félszigeten a kora délutáni órákban 35,38 fokot mutatnak a hőmérők. az elmúlt 12 órában északnyugat felől a kárpát-medencét néhány fokkal hűvösebb, óceáni levegő közelítette meg, és vasárnap estig egyre inkább ez a levegőfajta alakítja majd időjárásunkat. záporok, zivatarok várhatók és a meleg mérséklődik.

/folyt.köv./

13.15/ra

-21-

bb.27. /időjárás ... folyt./ra

hazánkban pénteken napközben az ország nagy részén csak kevés volt a felhő és 9-13 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet északnyugaton 28-30, máshol 30-36 fok között váltakozott. a késő délutáni óráktól az északnyugatról beszivárgó hűvösebb levegő hatására előbb északnyugaton, nyugaton, majd éjszaka az ország keleti, északkeleti részén is sokfelé volt heves zápor, zivatar, helyenként jégesővel. a szombat reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége egy-egy erősebb zivatargócban felhőszakadás méretű volt. szombathelyről 17, debrecenből 21, ceglédről 28, záhonyból 36 mm-t jelentettek.

szombat hajnalra mindössze 17-22 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt nyugaton jobbra erősen, máshol változóan felhős volt az ég. néhány helyen újabb zivatar alakult ki. a hőmérséklet 11 órakor a nyugati országrészben 23-26, máshol még 26-31 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 28,0 fok volt, 6,3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

szombaton 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mb /759 mm/, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 26 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős idő, szombaton többfelé, vasárnap szórva-nyosan záporral, zivatarral. fokozatosan megélénkülő, a dunántulon erős lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. a nagy meleg keleten is mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 24-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél 286 cm, a víz hőmérséklete: 21.2 fok c./mti/

bb.28. ipartörténeti -idegenforgalmi látványosság - mezőgazdasági gépek kiállítása mezőkövesden

kör/zsu ká

1979. augusztus 4.

új, ipartörténeti, egyben idegenforgalmi nevezetességgel gazdagodott „matyó ország fővárosa”, mezőkövesd, ahol szombaton nyitották meg a nagyközönség számára a mezőgazdasági gépek kiállítását.

/folyt.köv./

13.20/zsu

-22-

13.30

bb.28./ipartörténeti-idegenforgalmi látványosság ... folyt./zsu

a miskolci herman ottó muzeum nyolcadik tájgyűjteménye ez, amely hajdu ráfis jános adományaként került köztulajdonba. a gyűjteményben fellelhetők a század elején készült robbanomotorok, az egykori uradalmakban használt, gőzekét vontató széntüzelésű lokomobilok, a hajdan szántáshoz és csépléshez használt erőgépek. bemutatja a kiállítás a paraszt-gazdaságokban használt eszközöket is, köztük a falusi kovácsok által gyártott boronát, kukoricamorzsolót, a takarmányok őrlésére szolgáló darálót.

a gyűjtemény értékes része az a több mint száz darabból álló, községi kovácsmesterek által készített ugynevezett házkulcs-kollekció. a házkulcsokat hajdan a zsup vagy nádfedeles házak utca felőli, kontyolt - diszesen kiképzett - végén helyezték el./mti/

.-

bb.29. matyóföldi néptánc találkozó mezőkövesden

kör/zsu ká

1979. augusztus 4.

az idén második alkalommal rendezték meg mezőkövesden a matyóföldi néptánc találkozót. a szombati megnyitón az ország különböző részeiből érkezett együtteseken kívül három cseh-szlovákiai népi tánc- és énekkar is fellépett. a tizenegy együttes a különböző tájegységekre jellemző, nagyjából saját gyűjtésű népi táncokat mutatott be, továbbá magyar és szlovák népdalokat adott elő.

a találkozó második napján, vasárnap a résztvevő együttesek művészeti vezetői szakmai megbeszélést folytatnak. a táncosok a város főutcáján menettáncokat mutatnak be. este pedig a művelődési központ színház termében diszelőadást tartanak./mti/

.-

13.25/zsu

-23-

13.40

bb.30. percz jános ötvösművész kiállítása szegeden

dén/zsu di

1979. augusztus 4.

szombaton a szegedi gulácsy lajos teremben megnyílt percz jános munkácsy-díjas ötvösművész kiállítása. a tárlaton mintegy száz alkotást - térelválasztó elemet, figurális kompozíciót, lakásdiszitó tárgyat és ékszert - mutatnak be. a kiállítást két hétig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

felhasználható 16 órától!

bb.31. külföldi együttesek baranyában

igó/zsu di

1979. augusztus 4.

gazdag ének-zenei programja volt szombaton baranyának: hazai és külföldi együttesek adtak műsort a pihenőknek, üdülőknek. a siklói vár gótikus kápolnájában például az ndk-beli neuruppin város ernst thalman kamarakórusa lépett a közönség elé. a duna melletti bár község ifjúsági táborában az ausztriai gnas város ötven tagú gyermekzenekara szórakoztatta fiatal társait. a mecsekben lévő máré vár szabadtéri színpadán a komló-i bányászok fuvószzenekara adott koncertet. több helyen léptek fel népszerű amatőr együttesek a fiatalokból álló közönség előtt./mti/

-. -

felhasználható 16 órától!

bb.32. 10 előadás, 9 ezer néző gorsiumban

zsi/zsu di

1979. augusztus 4.

sikeres évadot zárt szombaton a tác melletti gorsium antik nyári színháza. a festői romok között plautus: „a hetvenkedő katona”, című pikáns ókori komédiáját tíz előadáson összesen 9 ezer néző tekintette meg. a szombati verőfényes záróelőadáson is ezer néző tapsolt a főszereplő balázs péternek, hüvösvölgyi ildikónak és agárdi gábornak./mti/

-. -

13.40/zsu

-24-

Li 14.00

felhasználható 15 órától!

bb.33. nagy alicé kerámia kiállítása pápócon

lér/zsu ká

1979. augusztus 4.

kerámia kiállítás nyílt szombaton a vas megyei pápócon, a helyreállított románkori nagykaréjos emeletes kápolnában kialakított kulturális központban.

nagy alicé kerámikus művész mutatja be 185 népies ihletésű, az ősi kerámia-művészet jegyeit tartalmazó munkáját. a kiállítás augusztus 11-ig tekinthető meg./mti/

-. -

bb.34. a belföldi főszerkesztőség hireinek a jegyzéke 14.00 óráig

zsu ká

1979. augusztus 4.

1. iv. anyanyelvi konferencia /1.sz.jav./
2. építőtáborozók /2.sz.jav./
3. csatornarekonstrukció
4. virágzik a cillámen
5. szekszárdi kadarka
6. savaria muzeum
7. öntözőtelepek
8. színes téglák /3.sz.jav./
9. új nagycsarnok
10. új diszpécser-központ
11. új sertéstartó épületek
12. gépkocsivizsgáztatás
13. halálos áramütés
14. bkv-közlemény /4.sz.jav./
15. elhunyt basch endréné
16. iraki közgazdász küldöttség /5.sz.jav./
17. világkonferencia
18. trópusi vihar debrecenben
19. kommunista szombat
20. politikai ifjúsági találkozó
21. elhunyt rugáber ferencné
22. faragópályázat díjai
23. balesetek /6.sz.jav./
24. munkaverseny /7.sz.jav./
25. ikarus autóbuszok törökországnak
26. öntözés
27. időjárásjelentés

/folyt.köv./

13.50/zsu

-25-

Li 14.00

bb.34. / a belföldi .. folyt./zsu

- 28. kiállítás mezőkövesden
- 29. néptánc találkozó
- 30. percz-jános kiállítása
- 31. külföldi együttesek baranyában /embargó 16 óráig/
- 32. gorsiumi előadások /embargó 16 óráig/
- 33. nagy alicse kiállítása /embargó 15 óráig/
- 34. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb. 35. a szerkesztőségek figyelmébe

mai bb. 24. sz. hírünk /ujabb felajánlás/ 1. folyt. utolsó bek. 5-6. sorában a szöveg helyesen:

...exporttervüket. az anyagtakarékossággal, a hulladék csökkentésével, a cellulóz...

/mti/ch

bb. 36. az ország legjobb halászlé-főzője: szabó józsef, a bajai új élet halászati szövetkezet dolgozója

tób ch ká 1979. augusztus 4.

avi. országos halászlé-főző versenyt szombaton rendezték meg szegeden a szakma legjobbjainak részvételével. a tiszai hídfőnél, a roszlyelt téri halászcsárda előtt 30 bográcsban, szabad tűzön készítették az ételkülönlegességet ősi recept alapján, illetve ki-ki saját ízlése szerint módosítva azon. könyvből ugyanis nem lehet megintalni ezt a mesterséget, amelynek nagyon sok a „titka”. nemcsak a fűszerezés, a felhasznált paprika, hagyma, só aránya és sorrendje dönti el, milyen lesz a hallé. befolyásolja ízét, zámatát, színét például az is, hogyan tüzelnek a bogrács alá. sietséggel, gyors főzéssel nem lehet igazán jó halászlét készíteni, s az sem mindegy, milyen fajta halakat tesznek a bográcsba.

/folyt.köv./

- 26 -

14.50/ch

15²⁶

bb 36. /az ország ...folyt./ch

a szakmai zsüri tagjai kóstolással döntötték el, hogy ki az ország legjobb halászlé-főzője. ezt a címet szabó józsef, a bajai új élet halászati szövetkezet dolgozója nyerte el. az aranyérmes versenyző művészi kivitelező plakettet, serleget és oklevelet kapott. a második helyezett ugyancsak bács megyei versenyző: farkas józsef a nagybaracskai haladás tsz tagja harmadik helyen balázs józsefné a tokaji „tiszavirág”, halászati szövetkezet dolgozója végzett.

a verseny színhelyén a vízi emberek ősi munkaeszközeit: a dobó hálót, a kerítő hálót, a kece-hálót, különböző varsákat és nadfonatból készített halcsapdákat mutattak be a nagyszámu érdeklődőknek.

a verseny után a szegedi tiszai halászati szövetkezet csárdájában szolgálták fel a vendégeknek a szabadtűzön főtt hallét. /mti/

-.-

bb 37. Lottónyeremények

um ká

1979. augusztus 4.

a sportfogadás és lottó igazgatóság közlése szerint a 31. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 72 fogadónak volt, nyereményük egyenként 93 926 forint.

3 találatos 7 247 fogadónak volt, nyereményük egyenként 467 forint.

a 2 találatos szelvények száma 182 197 darab, ezekre egyenként 23 forintot fizetnek. /mti/

-.-

- 27 -

15.15/um

15³⁰

bbb 38. aczél györgy látogatása a budapesti műszaki egyetem boglárlellel kiz vezetőképző táborában

káp/um ká

1979. augusztus 4.

aczél györgy a politikai bizottság tagja, a miniszter tanács elnökhelyettese szombaton a budapesti műszaki egyetem boglárlellel kiz vezetőképző táborába látogatott. a vendéget a tábor vezetői fogadták, s tájékoztatták a tábor életéről, mint elmondották, a nyári szünetben az egyetem kiz alapszervezeteinek vezetőségi tagjai egy-egy hetes turnusokban vesznek részt a boglárlellel továbbképzésen, amely nagy segítséget nyújt számukra az ifjúsági mozgalmi munkához, az egyetemi kiz élet irányításához, szervezéséhez.

a látogatás alkalmából aczél györgy tábor-értekezleten találkozott a fiatalokkal, s válaszolt a nemzetközi helyzetről, valamint belpolitikai, gazdasági és kulturális életünkről az egyetemi fiatalokat közvetlenül érintő problémákról feltett kérdéseikre. ezt követően aczél györgy kötetlen beszélgetést folytatott az egyetemistákkal. /mti/

--

bb 39. nemzeti kiállítások, vidám karnevál - az európai gyermektalálkozó szombati programja a zánkai uttörővárosban

bév/um ká

1979. augusztus 4.

serény készülődés és a karneváli hangulat jellemezte szombaton az európai gyermektalálkozó színhelyét, a zánkai uttörővárost. a hatszáz külföldi vendég és a csaknem 2400 magyar uttörő reggeli tornáját a régi idők dresszeibe bujt gyerekek mókás bemutatója kísérte. ezt követően kezdtek meg a nemzeti kiállítások előkészítését. az uttörőváros hat táborában, a bőröndökből, utazótáskákból szedték elő a gyerekek a saját maguk készített képeket, a kézimunkákat és sok egyéb tárgyat. ezeknek közös vonásuk, hogy mindegyik a külföldi csoport országának népi hagyományait, vagy szokásait tükrözi. a kiállításokat rögtönzött ismeretterjesztő előadásokkal színesítették a gyerekek.

/folyt.köv./

- 28 -

18.00/um

1805
P

bb 39. /nemzeti ...folyt./um

szombaton több órás bemutatót tartottak az ifju tehet ségek, akik tánccal, zenével és énekkel szórakoztatták társaikat.

az európai gyermektalálkozó résztvevőinek a délután viharosra, hűvösre forduló időjárás sem szegte jókedvét. a balatoni uttörőváros korszerű sportcsarnoka és színházterme adott otthont a „gyermek álmai”, címet viselő vidámságban, dalban, táncban bővelkedő karneválnak. /mti/

--

bb 40. mügyüjtők kiállítása szegeden

dén!um ká hgy

1979. augusztus 4.

a szegedi juhász gyula művelődési központban szombaton nyílt meg a város mügyüjtőinek kiállítása. a hónap végéig nyitva tartó tárlaton mintegy negyven festményt, éremgyüteményeket, vásárhelyi népi fazekasmunkákat mutatnak be. az alkotások között számos védett mű is megtekinthető, többek között aba-novák vilmos, bernáth aurél, czóbel béla, endre béla, kohán györgy, rudnay gyula, tornyai jános, uitz béla, vasarely viktor és sok más ismert művész képe. /mti/

--

bb 41. szombat esti kamarazene

cs/um di

1979. augusztus 4.

első alkalommal rendez az idén szombat esti programot látogatóinak a salgótarjáni józsef attila megyei művelődési központ. a szeptember 22-ig tartó rendezvénysorozat szombaton a budapesti reneszánsz rézfúvós együttes hangversenyével kezdődött meg. a továbbiakban - minden második szombaton - a budapesti bach-trió, a balassagyarmati bach együttes, fogarasi béla gitárművész, a nagybátonyi kamarazenekar, a megyei művelődési központ kamarakórusa és a budapesti konrád vonosnégyes műsorát élvezhetik a zenekedvelők. jövőre tavaszi és őszi hangversénysorozat megrendezését is tervezik. /mti/

--

- 29 -

18.05/um

1810
P

bb 42. felhasználható 20.00 órától!

a varázsfuvola előadása szombathelyen

Lér/um ká hgy

1979. augusztus 4.

szombaton a savaria rendezvénysorozat kiemelkedő eseményeként a szombathelyi művelődési és sportházban felcsendültek a varázsfuvola dallamai. mozart örökbecsű alkotását 17 évvel ezelőtt mutatták be első ízben az isis-szentélyben, s azóta a varázsfuvola előadását minden nyáron megismétlik.

az érdeklődés nem csökkent az opera iránt: a jegyek már elővételben elkeltek. sokan érkeztek a szomszédos ausztriából, s részt vettek a bemutatón a nemzetközi bartók szeminárium hallgatói, zenepedagógusai.

a szinpadai játékot horváth zoltán, a szegedi nemzeti színház főrendezője állította színre, vezényelt petró jános, a szombathelyi szimfónikus zenekar karnagya. a nagysikerű bemutatón sarastro szerepét gregor józsef, taminót leblanc győző, az éj királynőjét halász mária, paminát zempléni mária papagenót vághelyi gábor, papagenát hüvösvölgyi ildikó, az öreg papot kónya lajos alakította. közreműködött a szombathelyi szimfónikus zenekar, a magyar állami operaház énekkara és a kisz központi művészegyüttesének énekkara.

a varázsfuvola előadását vasárnap este megismétlik. /mti/

-.--

bb 43. orkánerejű széllel megérkezett a lehülés - mentés a balatonon - károk a közvilágítási hálózatban

ö sb-bév-cser/tr um hgy

1979. augusztus 4.

szombaton a déli órákban rendkívül hirtelen, orkánerejű széllel hült le a levegő hazánkban. az óceáni eredetű hűvös légtömegek az alpok térségében felhalmozódtak és még tovább hültek, ugyanakkor a kárpát medencét szubtrópusi kánikulai meleg töltötte ki. e nagy hőmérsékleti különbségek indították el, szinte robbanásszerűen a hűvös és a meleg légtömegek keveredését.

/folyt.köv./

- 30 -

18.55/um

1905

bb 43. /orkánerejű ...1. folyt./um

déli egy óra körül érte el az orkán sopront, délután 3 óra tájban győr, szombathely, 4 óra körül a balaton térségét és háromnegyed óra múltán betört a fővárosba is. budaörs környékén a műszerek 100 kilométeres sebességű szelet mértek. a budai hegyek völgyeiben azonban néhol jobban is felerősödött a szél. a késő délutáni órákban a főváros i., iii., v., xii., xiv. kerületében az orkán fákat döntött ki, vastag faágakat tört le, amelyek sok helyen leszaggatták az elektromos légvezetékeket. a tüzoltóság azonnal kivonult, hogy eltávolítsa a forgalmi akadályokat. az elektromos művek budapest külső kerületeiből 500-600 helyről jeleztek légvezeték-szakadást főként pestlőrinc, soroksár, pesterzsébet térségében. az ügyeletes szerelőbrigádok azonnal kivonultak, s éjjel is folytatják a hibák elhárítását. számításaik szerint valószínűleg - ha csak a vihar újabb károkat nem okoz - vasárnap, esetleg hétfőre befejezik az elszakadt vezetékek helyreállítását. a szélvihar a budapesti tömegközlekedésben is gondot okozott, a ráckevei hév millenium telepi állomásánál 20 percig szünetelt a közlekedés a hév vonalára dőlt fa miatt. a népköztársaság utja és a nagymező utca sarkánál leszakadt faág alatt átmenetileg lehúzott áramszedővel „laviroztak”, át a 70-es és a 78-as trolibuszok, majd 15 perces munkával, átmeneti forgalomkorlátozás után sikerült eltávolítani az akadályt.

a kislétföldön és az észak-dunántúli területeken a széllehelések sebessége elérte az óránkénti 90 kilométert, a vihar sok helyen leverte a gyümölcsöt a fákról, leszaggatta a tévé-antennákat a tetőkről, és alaposan megtépázta az erdőket, fasorokat. néhol a heves szélviharokat zivatarok is kísérték. a fertő tó osztrák és magyar oldalán a cölöpök-re épített üdülőtelepekről szinte pánik-szerűen kellett védeget helyre vonulniok a fürdőzőknek, horgászoknak.

a balaton partján

szombaton délután viharos erejű szél söpört végig óriási porfelhőket kavarva az utcákon, strandokon. a fürdőzők tizezrei csaknem egyidőben kerekedtek fel, hogy fedél alá meneküljenek, ezért szinte percek alatt zsufolásig megteltek a balatonparti utak. a hajóforgalom 16.20-kor leállt, s a várakozók ezrei rekedtek a hajóállomásokon. a személyszállító hajók valamennyien időben partot értek, a vitorlások és a vihar közeledtével mit sem törődő fürdőzők közül sokat a rendőrség és a hajóállomások mentői hoztak partra.

/folyt.köv./

- 31 -

19.05/um

1915

bb 43. /orkánerejü ...2.folyt./um

a meteorológiai jelzések alapján mintegy 2 órányi időt biztosítottak arra, hogy az emberek elhagyják az egyre veszélyesebbé váló vizet. a siófoki meteorológiai obszervatórium ügyeletes szinoptikusa dr. böjti béla elmondotta, hogy az osztrák alpok felett veszteglő hidegfront miatt már reggel 7 órától a sárga elsőfoku viharjelzés volt érvényben az egész balatonon. a másodfoku piros viharjelzést 14 óra 10 perckor adták ki. a vihar keszthelyt 15 óra 45 perckor érte el, 65 kilométeres balatonszemest pedig 88 kilométeres sebességgel. a legerősebb széllelkéseket 16.25 órakor mérték, óránkénti 122 kilométeres sebességet.

a mahart balatoni üzemigazgatósága közli, hogy a balatoni vihar csenedésével szombaton este hét órakor a kompjárat ismét megindult és a nagyobb személyhajók is kifutottak a kikötőkből.

a máv közölte, hogy a vihar a balatonnál zamárdi felső és siófok között fákat döntött a pályára, s emiatt fél órán át szünetelt a forgalom. több mint egy órán át hasonló forgalmi akadály miatt szünetelt a közlekedés balatonfenyves és fonyód között is.

az orkán és viharos erejű szél a késő délutáni órákban elárasztotta a duna-tisza közét és miskolc, a bükk, a mátra térségét is. a hűvös légtömegek rövid idő alatt kitöltik az egész kárpát medencét. a dunántulon a kora délutáni órákban 15 fokra hűlt le a levegő, amikor kelet-magyarországon sok helyen még 26-32 fokos meleget mértek. a késő délutáni órákban azonban kelet-magyarországot is elárasztotta a hűvös levegő. a csapadék rendkívül szélszélyes eloszlásban hullott, több helyen zivatar is kísérte a szélvihart. szombat délután a hűvös légtömegeknek több csapadékot szállító második hulláma is elérte már a dunántúlt, s az esti órákban eljutott a főváros térségébe is. a meteorológiai jelzések szerint még vasárnap is hűvös időre, de már kevesebb szélre számíthatunk. /mti/

-. -

- 32

19.15/um

1920

bb 44. időjárásjelentés

tr um hgy

1979. augusztus 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 4-én, szombaton este:

erős szél, csökkenő hőmérséklet

várható időjárás az ország területére vasárnap estig: változóan felhős lesz az ég, inkább csak keleten várható újabb zápor, zivatar. a többfelé viharos északnyugati, északi szél csak lassan mérséklődik. a hőmérséklet csökken, holnap kora délután általában 21-26 fok között alakul. /mti/

-. -

bb 45. a belöldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14.00 órától zárásig

um hgy

1979. augusztus 4.

- 35. szerk. figy.: javítás a 24-es hírre /9.jav./
- 36. halászléfőző verseny szegeden /10.jav./
- 37. lottó nyeremények
- 38. aczél györgy a boglárlellei kisz táborban
- 39. az európai gyermektalálkozó szombati programja
- 40. műgyűjtők kiállítása szegeden
- 41. szombat esti kamarazene
- 42. a varázsfluvola előadása szombathelyen
- 43. orkánerejű széllel megérkezett a lehülés
- 44. időjárás
- 45. hírjegyzék

-. -

- 33 -

- v é g e -

készült az mti belöldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: dosztányi imre, kálmán sándor,
halasi györgy

20.30/um

2048